

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2019. november 26.
(OR. en)

14014/19

Intézményközi referenciaszám:
2019/0195 (NLE)

AVIATION 224
DAPIX 336
RELEX 1031

JOGALKOTÁSI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy:	A TANÁCS HATÁROZATA az Európai Unió által a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet Tanácsában a nemzetközi polgári repülésről szóló egyezmény 9. függeléke („Egyszerűsítések”) 9. fejezetének az utasnyilvántartási adatokra vonatkozó szabványok és ajánlott eljárások tekintetében történő felülvizsgálatával kapcsolatban képviselendő álláspontról
--------	---

A TANÁCS (EU) 2019/... HATÁROZATA

(...)

**az Európai Unió által a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet Tanácsában
a nemzetközi polgári repülésről szóló egyezmény 9. függeléke
(„Egyszerűsítések”) 9. fejezetének az utasnyilvántartási adatokra vonatkozó
szabványok és ajánlott eljárások tekintetében történő
felülvizsgálatával kapcsolatban
képviselendő álláspontról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen a 16. cikkének (2) bekezdésére és a 87. cikke (2) bekezdésének a) pontjára, összefüggésben a 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A nemzetközi polgári repülésről szóló egyezmény (a továbbiakban: Chicagói Egyezmény), amely a nemzetközi légi közlekedést szabályozza, 1947. április 4-én lépett hatályba. Az egyezmény létrehozta a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetet (ICAO).
- (2) Az Unió tagállamai a Chicagói Egyezmény szerződő felei és ICAO-tagállamok, míg az Unió megfigyelői státusszal rendelkezik bizonyos ICAO testületekben, többek között a Közgyűlésben és más technikai testületekben.
- (3) A Chicagói Egyezmény 54. cikkének 1) pontja értelmében az ICAO Tanácsa nemzetközi szabványokat és ajánlott eljárásokat fogadhat el.
- (4) Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 2017. december 21-i 2396 (2017) sz. határozata (a továbbiakban: a 2396 [2017] sz. ENSZ BT-határozat) arra kötelezi az ENSZ-tagállamokat, hogy az ICAO-szabványok és ajánlott eljárások támogatása érdekében fejlesszék az utasnyilvántartási adatállomány (PNR) gyűjtésére, kezelésére és elemzésére való képességüket, továbbá biztosítsák, hogy a PNR-adatok megosztásra kerüljenek az összes illetékes nemzeti hatósággal és e hatóságok felhasználják azokat az emberi jogok és az alapvető szabadságok teljes mértékű tiszteletben tartása mellett a terrorista bűncselekmények és az azzal kapcsolatos utazások megelőzése, felderítése és nyomozása céljából.
- (5) A 2396 (2017) sz. ENSZ BT-határozat sürgeti továbbá, hogy az ICAO működjön együtt az ENSZ tagállamaival a PNR-adatok gyűjtésére, felhasználására, kezelésére és védelmére vonatkozó szabványok kidolgozása érdekében.

- (6) Az utasnyilvántartási adatállományra vonatkozó szabványok és ajánlott eljárások a Chicagói Egyezmény 9. függeléke („Egyszerűsítések”) 9. fejezetének A. és D. részében találhatók. Ezeket a szabványokat és ajánlott eljárásokat további iránymutatások egészítik ki, nevezetesen az ICAO 9944. sz. dokumentuma, amely a PNR-adatokról szóló iránymutatásokat tartalmazza.
- (7) 2019 márciusában az ICAO Légiközlekedési Bizottsága (ATC) az ICAO egyszerűsítési munkabizottságában részt vevő tagállamok szakértőiből álló munkacsoportot hozott létre abból a célból, hogy az a 2396 (2017) sz. ENSZ BT-határozattal összhangban megvizsgálja a PNR-adatok gyűjtésére, felhasználására, kezelésére és védelmére vonatkozó új szabványokra és ajánlott eljárásokra irányuló javaslatokat (a továbbiakban: a munkacsoport). Az Unió számos tagállama képviselteti magát a munkacsoportban. A Bizottság megfigyelőként vesz részt a munkacsoportban.
- (8) Az ICAO Közgyűlésének 40. ülészakára 2019. szeptember 24. és október 4. között került sor. A Közgyűlés eredményei meghatározzák az ICAO következő évekre vonatkozó politikai irányvonalát, esetlegesen a PNR-adatokra vonatkozó új szabványok és ajánlott eljárások elfogadása tekintetében is.
- (9) A Tanács 2019. szeptember 16-án az ICAO Közgyűlésének 40. ülészakán benyújtandó tájékoztató dokumentumot hagyott jóvá a PNR-adatok gyűjtésére, felhasználására, kezelésére és védelmére vonatkozó szabványokról és elvekről (a továbbiakban: a tájékoztató dokumentum). A tájékoztató dokumentumot Finnország nyújtotta be az ICAO Közgyűlésnek az Európai Unió és tagállamai, valamint az Európai Polgári Repülési Konferencia többi tagállama nevében.

- (10) A tájékoztató dokumentum meghatározza az Unió azon alapelvekre vonatkozó álláspontját, amelyek betartása elősegítené a PNR-adatoknak a terrorizmus és a súlyos bűncselekmények elleni küzdelem céljából történő kezelése során a magánélethez és az adatvédelemhez való alapvető jogokra vonatkozó alkotmányos és szabályozási követelmények tiszteletben tartását. Az ICAO felkérést kapott arra, hogy ezen elveket építse be a PNR-re vonatkozó bármely jövőbeni szabványba, valamint a PNR-ről szóló (felülvizsgált) ICAO-iránymutatásba (9944. sz. dokumentum).
- (11) Az Unió közös szabályokat fogadott el a PNR-adatokra vonatkozóan, nevezetesen az (EU) 2016/681 európai parlamenti és tanácsi irányelvet¹, amelynek alkalmazási köre nagymértékben átfedi a tervezett szabványok és ajánlott eljárások által lefedett területet. A PNR-adatoknak a légi fuvarozók által a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása érdekében a tagállamok számára történő továbbításával összefüggésben az (EU) 2016/681 irányelv magában foglalja különösen a magánélet tiszteletben tartásához és a személyes adatok védelméhez való alapvető jogok védelmét szolgáló átfogó szabályrendszert.
- (12) Jelenleg két nemzetközi megállapodás van hatályban az Unió és harmadik országok, nevezetesen Ausztrália² és az Egyesült Államok³ között a PNR-adatok kezeléséről és továbbításáról. 2017. július 26-án az Európai Unió Bírósága véleményt adott ki az Unió és Kanada közötti, 2014. június 25-én aláírt tervezett megállapodásról⁴ (a továbbiakban: az 1/15 sz. vélemény).

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/681 irányelve (2016. április 27.) az utasnyilvántartási adatállománynak (PNR) a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása érdekében történő felhasználásáról (HL L 119., 2016.5.4., 132. o.).

² HL L 186., 2012.7.14., 4. o.

³ HL L 215., 2012.8.11., 5. o.

⁴ A Bíróság (nagytanács) 1/15 sz. véleménye, 2017. július 26., ECLI:EU:C:2017:592.

- (13) Helyénvaló meghatározni az ICAO Tanácsában az Unió által képviselendő álláspontot, mivel a PNR-adatok területét érintő jövőbeli szabványok és ajánlott eljárások és különösen a Chicagói Egyezmény 9. függeléke („Egyszerűsítések”) 9. fejezetének módosításai meghatározó módon befolyásolhatják az uniós jog, különösen az (EU) 2016/681 irányelv és a PNR-adatokról szóló meglévő nemzetközi megállapodások tartalmát. A lojális együttműködésre vonatkozó kötelezettséggel összhangban az Unió tagállamainak meg kell védeniük ezt az álláspontot az ICAO-n belül a szabványok és ajánlott gyakorlatok kidolgozásával kapcsolatban végzett munka során.
- (14) A mellékletben meghatározott uniós álláspont az adatvédelemre és a PNR-adatokra vonatkozó alkalmazandó uniós jogi kerettel, nevezetesen az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹, az (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel² és az (EU) 2016/681 irányelvvel, valamint a Szerződéssel és az Európa Unió Alapjogi Chartájával összhangban került meghatározásra, ezeknek az Európai Unió Bírósága vonatkozó ítélkezési gyakorlatában, különösen az 1/15 számú véleményben foglalt értelmezése szerint.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/680 irányelve (2016. április 27.) a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről (HL L 119., 2016.5.4., 89. o.).

- (15) Az Unió álláspontját az ICAO Tanácsban tagsággal rendelkező tagállamoknak együttesen eljárva kell képviselniük.
- (16) Az (EU) 2016/681 irányelv az Egyesült Királyságra és Írországra nézve kötelező, így azok részt vesznek e határozat elfogadásában.
- (17) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Unió által a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (a továbbiakban: ICAO) Tanácsában a Chicagói Egyezmény 9. függeléke („Egyszerűsítések”) 9. fejezetének az utasnyilvántartási adatokra vonatkozó szabványok és ajánlott eljárások tekintetében történő felülvizsgálatával kapcsolatban képviselendő álláspontot e határozat melléklete határozza meg.

2. cikk

Az 1. cikkben említett álláspontot az Unió azon tagállamai képviselik együttesen eljárva, amelyek tagjai az ICAO Tanácsnak.

3. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről

az elnök

MELLÉKLET

AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL A NEMZETKÖZI POLGÁRI REPÜLÉSI SZERVEZET
TANÁCSÁBAN A NEMZETKÖZI POLGÁRI REPÜLÉSRŐL SZÓLÓ EGYEZMÉNY
9. FÜGGELÉKE („EGYSZERŰSÍTÉSEK”) 9. FEJEZETÉNEK
AZ UTASNYILVÁNTARTÁSI ADATOKRA VONATKOZÓ SZABVÁNYOK
ÉS AJÁNLOTT ELJÁRÁSOK TEKINTETÉBEN TÖRTÉNŐ FELÜLVIZSGÁLATÁVAL
KAPCSOLATBAN KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Általános elvek

A Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) tevékenységeinek keretében a Chicagói Egyezmény 9. függeléke („Egyszerűsítések”) 9. fejezetének az utasnyilvántartási (PNR) adatok szabványok és ajánlott eljárások kidolgozásával járó felülvizsgálata tekintetében az Unió tagállamai az Unió érdekében együttesen eljárva:

- a) az Unió PNR-politikája keretében kitűzött célokkal összhangban, különösen a biztonság garantálása, a személyek életének és biztonságának védelme, valamint az alapvető jogok, különösen a magánélethez és a személyes adatok védelméhez való jog teljes körű tiszteletben tartásának biztosítása érdekében járnak el;

- b) az ICAO-tagállamok körében felhívják a figyelmet a PNR-adatok továbbítására vonatkozó uniós szabványokra és elvekre, amelyek a vonatkozó uniós jogból és az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatából erednek;
- c) a jogbiztonság, az alapvető jogok tiszteletben tartása és a légi fuvarozókra háruló kötelezettségek egyszerűsítése érdekében előmozdítják az olyan többoldalú megoldások kidolgozását, amelyek a PNR-adatoknak a légitársaságok által a bűnüldöző hatóságok számára történő továbbítása során megfelelnek az alapvető jogoknak;
- d) előmozdítják a PNR-adatok és ezen adatoknak az ICAO-tagállamokban történő kezelése során kapott eredmények cseréjét, amennyiben ezt a terrorista bűncselekmények vagy súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása érdekében szükségesnek ítélik, az alapvető jogok és szabadságok teljes mértékű tiszteletben tartása mellett;
- e) a 2396 (2017) sz. ENSZ BT-határozattal összhangban továbbra is támogatják a PNR-adatok gyűjtésére, felhasználására, kezelésére és védelmére vonatkozó ICAO-szabványok kidolgozását;
- f) továbbra is támogatják, hogy az ICAO-szabványok és ajánlott eljárások támogatása érdekében minden ICAO-tagállam fejlessze az utasnyilvántartási adatállomány (PNR) gyűjtésére, kezelésére és elemzésére való képességét, továbbá biztosítsa, hogy a PNR-adatok megosztásra kerüljenek az ICAO-tagállamok összes illetékes nemzeti hatóságával és e hatóságok felhasználják azokat az emberi jogok és az alapvető szabadságok teljes mértékű tiszteletben tartása mellett a terrorista bűncselekmények és az azokhoz kapcsolódó utazások megelőzése, felderítése és nyomozása céljából, a 2396 (2017) sz. ENSZ BT-határozatában foglalt követelményeknek megfelelően;

- g) háttéranyagként használják „APNR adatainak gyűjtésére, felhasználására, kezelésére és védelmére vonatkozó előírások és elvek” című tájékoztatót (A40-WP/530. sz. dokumentum), amelyet Finnország az Európai Unió és tagállamai, valamint az Európai Polgári Repülési Konferencia többi tagállama nevében benyújtott az ICAO Közgyűlésének 40. ülészakára;
- h) előmozdítják egy olyan környezet kialakítását, amelyben a nemzetközi légi közlekedés nyitott, liberalizált és globális piacon tud fejlődni és folyamatosan bővülni, a védelmi szint veszélyeztetése nélkül, a megfelelő biztosítékok bevezetése mellett.

Irányvonalak

Az Unió tagállamai az Unió érdekében együttesen eljárva támogatják az alábbi szabványok és elvek beépítését az ICAO bármely PNR-adatokkal kapcsolatos jövőbeni szabványába és ajánlott eljárásába:

1. A PNR-adatok továbbításának módozatai tekintetében:
 - a) A továbbítás módja: a légi fuvarozók rendszereiben található személyes adatok védelme és annak biztosítása érdekében, hogy ezek az adatok továbbra is a fuvarozók ellenőrzése alatt maradjanak, az adatok kizárólag „push” rendszeren keresztül továbbíthatók.

- b) Adatátviteli protokollok: a PNR-adatok továbbítására vonatkozó, nemzetközileg elfogadott referenciaprotokollok részeként ösztönözni kell a megfelelő, biztonságos és nyílt szabványos protokollok használatát azzal a céllal, hogy fokozatosan növeljék elterjedésüket, és végül felváltsák a védett szabványokat.
- c) Az adattovábbítás gyakorisága: a PNR-adatok továbbításának gyakorisága és időzítése nem róhat indokolatlan terhet a légi fuvarozókra, és annak a terrorizmus és a súlyos bűncselekmények elleni küzdelem keretében a bűnüldözés és a határbiztonság érdekében feltétlenül szükséges mértékre kell korlátozódnia.
- d) A légi fuvarozók nem kötelezhetők további adatok gyűjtésére: a légi fuvarozók nem kötelezhetők arra, hogy a jelenleg gyűjtött adatok mellett további vagy meghatározott típusú PNR-adatokat gyűjtsenek. A fuvarozók csak arra kötelezhetők, hogy továbbítsák azon adatokat, amelyeket üzleti tevékenységük részeként jelenleg gyűjtenek.

2. A PNR-adatok kezelésének módozatai tekintetében:

- a) A továbbítás és a kezelés ütemezése: az érintett személyek magánéletének védelmére vonatkozó megfelelő garanciákra is figyelemmel, a PNR-adatok jóval a járat indulása vagy érkezése előtt elérhetővé tehetők, több időt biztosítva így a hatóságok részére az adatok kezelésére és elemzésére, valamint az esetleges intézkedésre.

- b) Összehasonlítás előre meghatározott kritériumokkal és adatbázisokkal: a hatóságoknak olyan, bizonyítékokon alapuló kritériumok és adatbázisok felhasználásával kell kezelniük a PNR-adatokat, amelyek relevánsak a terrorizmus és a súlyos bűncselekmények elleni küzdelem szempontjából.

3. A személyes adatok védelme tekintetében:

- a) A kezelés jogszerűsége, tisztességessége és átláthatósága: a személyes adatok kezeléséhez jogalapra van szükség annak érdekében, hogy az egyének tisztában legyenek a személyes adataik kezelésével kapcsolatos kockázatokkal, biztosítékokkal és jogokkal, valamint azzal, hogy hogyan gyakorolhatják jogaikat az adatkezeléssel kapcsolatban.
- b) Célhoz kötöttség: egyértelműen meg kell határozni, hogy a hatóságok milyen célból használhatják fel a PNR-adatokat, és e célok nem haladhatják meg azt a mértéket, amely a terrorizmus és a súlyos bűncselekmények elleni küzdelem érdekében különösen bűnüldözési és határbiztonsági célból szükséges.
- c) A PNR-adatok köre: a légitársaságok által továbbítandó PNR-adatelemeket egyértelműen azonosítani kell, és kimerítően fel kell sorolni. Ezt a listát szabványosítani kell annak biztosítása érdekében, hogy az ilyen adatok köre a lehető legszűkebb legyen, ugyanakkor meg kell akadályozni a különleges adatok kezelését, beleértve a személy faji vagy etnikai származására, politikai véleményére, vallási vagy világnézeti meggyőződésére, szakszervezeti tagságára, egészségi állapotára, szexuális életére vagy szexuális irányultságára vonatkozó adatokat.

- d) A PNR-adatok felhasználása: a PNR-adatok további kezelését az eredeti adattovábbítás céljaira kell korlátozni, objektív kritériumok alapján és a személyes adatok továbbítására vonatkozó követelményeknek megfelelő tartalmi és eljárási feltételekre is figyelemmel.
- e) A PNR-adatok automatikus kezelése: az automatizált adatkezelésnek objektív, megkülönböztetéstől mentes, megbízható, előre meghatározott kritériumokon kell alapulnia, és az nem képezheti hátrányos joghatással járó vagy valamely személyt súlyosan érintő határozatok kizárólagos alapját.
- f) Adatmegőrzés: a PNR-adatok megőrzésének időtartamát korlátozni kell, és az nem lehet hosszabb, mint az eredeti cél eléréséhez szükséges időtartam. Az adatok törlését az adatokat szolgáltató ország jogi követelményeinek megfelelően kell biztosítani. A megőrzési időszak végén a PNR-adatokat törölni vagy anonimizálni kell.
- g) A PNR-adatok közlése a felhatalmazott hatóságokkal: a PNR-adatok ugyanazon állam más állami hatóságai vagy más ICAO-tagállamok számára történő, eseti alapon megvalósuló közlése csak akkor történhet meg, ha a címzett hatóság a terrorizmus vagy a súlyos nemzetközi bűncselekmények elleni küzdelemhez kapcsolódó feladatokat lát el, és biztosítja az információt átadó hatóság által garantálttal megegyező védelmet.

- h) Adatbiztonság: megfelelő intézkedéseket kell hozni a PNR-adatok biztonságának, bizalmosságának és integritásának védelme érdekében.
- i) Átláthatóság és tájékoztatás: a szükséges és arányos korlátozásokra is figyelemmel az egyéneket értesíteni kell PNR-adataik kezeléséről, és tájékoztatni kell őket a számukra biztosított jogokról és jogorvoslati lehetőségekről.
- j) Hozzáférés, helyesbítés és törlés: a szükséges és arányos korlátozásokra is figyelemmel az egyének számára biztosítani kell a PNR-adataikhoz való hozzáférés jogát és az azok helyesbítéséhez való jogot.
- k) Jogorvoslat: az egyének számára biztosítani kell, hogy amennyiben úgy ítélik meg, hogy sérültek a magánélethez és az adatvédelemhez való jogaik, hatékony közigazgatási és bírósági jogorvoslatot vehessenek igénybe.
- l) Felügyelet és elszámoltathatóság: a PNR-adatokat felhasználó hatóságokat tényleges vizsgálati és végrehajtási hatáskörökkel rendelkező, független közigazgatási szervnek kell felügyelnie és elszámoltatnia, amely képes arra, hogy feladatait bármilyen befolyástól és különösen a bűnüldöző hatóságoktól való befolyástól mentesen lássa el.

4. A PNR-adatok bűnüldöző hatóságok közötti megosztása tekintetében:
- a) Az információk megosztásának előmozdítása: a terrorizmus és a súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása terén folytatott nemzetközi együttműködés javítása érdekében elő kell mozdítani a PNR-adatok eseti cseréjét a különböző ICAO-tagállamok bűnüldöző hatóságai között.
 - b) Az információcsere biztonsága: az információmegosztást a megfelelő adatbiztonságot biztosító, megfelelő csatornákon keresztül kell megvalósítani, és annak teljes mértékben meg kell felelnie a személyes adatok védelmére vonatkozó nemzetközi és nemzeti jogi kereteknek.
-